

Spis treści

Podziękowania: z akcentami autobiograficznymi	9
Wstęp: gra w dwoistość	16
Teza	16
Geneza	24
Impuls	28
Zaplecze	29
Zastosowania	31
Struktura	35
Wyznanie	36
Rozdział I	
O zderzeniu strategii metodologicznych	40
Wstęp	40
Zjawisko „psychologii kompletnej” (Czesław Nosal) w odniesieniu do Erika H. Eriksona	41
Elementy wyczulenia fenomenologicznego (Edmund Husserl)	44
Problematyczne dualizmy w psychologii rozwojowej	52
Zmagania z dualizmem – dalsze przykłady	54
Rozwój jako przekraczanie przywiązania do ograniczeń	62
Z marginesu przykładów pozytywnych: Kazimierz Dąbrowski	65
Przełomowe znaczenie dokonania Carla Junga	68
Zastrzeżenia: złożoność jednostronności	74

Rozdział II

Psychodynamika normalnej dwubiegunowości	78
Wstęp	78
Teza o minimum ontologii relacyjnej w psychodynamice równoważenia napięć	79
Pojęcie „dylematów dialektycznych” w praktyce klinicznej	83
Dylematy w sytuacjach rozwojowych	86
Dylematy w sytuacjach zaburzeń	90
Problem rekonceptualizacji idei psychodynamiki – zastrzeżenia Gaston Bachelarda	95
Margaret Archer przeciw konflicji w znoszeniu dualizmu	98
Rozwojowe uwikłania w nowoczesność	100
Jak nie czytać Eriksona? Uwagi z lektury Abrahama Maslowa	103
Psychodynamika współwystępowania przeciw dualizmom wykluczeń	109
Dwubiegunowe współdziałanie w procesach psychospołecznych	114
Zastrzeżenie: status ambiwalencji i ambitendencji oraz waga strukturalna operatora <i>versus</i>	118

Rozdział III

Uwagi o dyskursie psychodynamicznym w psychiatrii i psychoterapii w kontekście rozwojowym	122
Wstęp	122
Wyzwania dychotomii w psychiatrii	123
Przesłanki i przejawy psychodynamiki dla psychiatrii	125
Perspektywa dylematów	131
Typologie a napięcia strukturalne	133
Wątpliwości w sprawie przydatności kompromisu	135
Paradoksy przymierza terapeutycznego	138
Ograniczenia kontinuum	143
Między osobą, chorobą i rozwojem	146
Podsumowanie	152

Rozdział IV

Przykłady zmagañ ze złożonością	153
Wstęp	153
O postulatach dodania nowej fazy rozwojowej w modelu Eriksona. Z Paulem Tillichem w tle	153
Fałszywe przeciwstawienia: troska o rozwój poza dwoistością? Erich Fromm i Gabriel Marcel	159
Dwa przykłady humanistycznej próby zderzenia przeciwnieństwa: Olga Tokarczuk i Leszek Kołakowski	163
Obudowa niezbędnego wariantu ontologii „między-bycia” w literaturze humanistycznej	167
Pojęcie „różnicy wewnętrznej”	170
Hermeneutyczne wyczulenie na dualizm	172
Zastosowania do opisu faz cyklu życia w modelu Eriksona	177
Podsumowanie	180

Rozdział V

Starość i jej wyzwania rozwojowe (w świetle krytycznego odczytania modelu Eriksona i jego recepcji)	182
Wstęp	182
Starość a emerytura – wyzwania tempa zmiany społecznej	183
O błędnym widzeniu struktury faz życiowych	185
Pytanie o psychologię rozpaczy	187
Zadania rewitalizacji	188
Wartość metafory życia jako „brania wiatru w żagle”	189
O zmiennej funkcji emocji	191
W stronę nowej ekologii starości	192
O trzech nieobecnościach twórczej starości	193
Podsumowanie: wyzwanie ponownych narodzin w starości	197

Rozdział VI

Erikson jako „wielki nieobecny” – o potencjale modelu	199
Wstęp	199
Paradoks wielkości uszkodzonej	200
O poszukiwaniu dyskursu	204

O potrzebie regulowania wartości rozwojowej emocji	208
O ujęciu Eriksona w „filozofii osobowości” Tadeusza Kobierzyckiego (2001)	211
Trop Eriksona w podręczniku Zbigniewa Łosia (2010)	217
Zamiast zakończenia	222
Aneks: kłopot z wielkością Eriksona	224
Zakończenie: nowe otwarcie?	228
Prolog	228
Trop René Thoma	231
Uwagi epistemologiczne na rzecz ontodynamiki (Bruno Latour i inni)	236
Odpowiedzialność, socjalizacja, wstyd i inne kategorie - potrzeba dwoistości perspektywy	242
Dwoista normatywność pojęć jako wyzwanie rozwojowe	246
Bibliografia	253
Indeks nazwisk	267